

Mauritsina (Maut) Bertha Johanna van Lier is geboren in Den Haag op 3 april 1917. Ze was een dochter van Louis van Lier (18700-1943) en Betsy van Raalte (1880-1943). Maut had 3 zussen, Judith (Juu) (1912), Estelle Esther en Tobia Betje. Hun vader was spraakleeraar.

In 1932 werd in Den Haag het initiatief genomen om binnen de joodse Vereniging Toneel Ontspanning Philantropie (T.O.P.) een Scoutinggroep op te richten. In januari 1933 werd de groep formeel geïnstalleerd als T.O.P.-groep (groep 28) binnen het district Den Haag van de NPV. Van de groep waren zowel jongens (welpen, padvindsters en voortrekkers) als meisjes (meisjesgezellen) lid. De groep was actief in het district, deed mee aan districtswedstrijden en kreeg op een gegeven moment de beschikking over een eigen kampeerterrein. Er was veel contact met andere joodse groepen in Nederland. In *Ha'amoed; de Vuurzuil; veertien daagsch orgaan voor Joodsch Den Haag* staan regelmatig verslagen van hun activiteiten.

Bij de oprichting van de groep was Maut één van de meisjesgezellen, samen met Berdi van Arend; Clara van Esso en L. Mozes. E. van Rijs was voorlopig leidster.

De Haagse Padvindstersgroep Krachtig Voorwaarts (Kravo) werkte nauw samen met padvindsters van de Joodse

T.O.P.-groep. De groep hield een logboek bij en op 15 januari 1933 wordt verslag gedaan van de installatie van een aantal leden. Daarbij wordt afzonderlijk melding gemaakt van een groep Joods padvindsters. Naast de bovengenoemde namen wordt hier ook S. Mozes genoemd. Judith (Juu) van Lier wordt leidster bij de padvindsters. Op 10 september 1933 wordt in het logboek van Kravo opgetekend dat er observatiespelen zijn gedaan onder leiding van Judith, assistent-leidster van de Joodse troep. Op 12 november van dat jaar wordt meegedeeld: 'Vandaag hebben de twee Joodse leidsters de leiding'. Nadien wordt in het logboek een aparte Joodse groep niet meer genoemd.

Haar zus Juut werd leidster bij de padvindsters. Ze verloofde zich in 1933 met Abraham Elzas en trouwde op 21 augustus 1934 in Den Haag. De meisjesgezellen stopten na het vertrek van Juut van Lier door gebrek aan leiding, mogelijk na haar huwelijk in 1934. Maut volgde cursussen om welpenleidster te worden en werd in 1935 geïnstalleerd. Ze nam met haar welpen onder andere deel aan de Wereld Jamboree in Vogelenzang.

De Wereld Jamboree van 1937 in Vogelenzang was een hoogtepunt in de geschiedenis van de T.O.P.-groep. In totaal namen 48 leden deel aan dit evenement (24 verkenners met twee leiders; drie voortrekkers met één leider en veertien welpen met vier leid(st)ers). Naast de Haagse scouts namen ook de joodse scouts deel van de Berg stichting uit Laren (26 scouts), van de Iduna-groep (30 scouts) en de Mee-Avdoet le-Cheroet groep uit Groningen en van de Joodse groep uit Winschoten (15 scouts). Daarnaast waren op de Jamboree 55 Joodse padvindsters uit Engeland en veertig padvindsters uit Frankrijk, die kampeerden op subkamp 1, 3 en 5. De verkenners van de T.O.P. groep waren ingedeeld in subkamp 9, Oranje. De voortrekkers kampeerden op het voortrekkersterrein. De andere Nederlandse Joodse groepen stonden op subkamp 10, Woestduin. In november 1937 nam ze afscheid als welpenleidster.

Tijdens de oorlog werkte ze als verpleegster in een ziekenhuis. Ze verloofde zich in maart 1942 met Fred Teixeira de Mattos. Fred was hopman bij de joodse Derech Erets-groep in Amsterdam. Voordat ze konden trouwen werd Maut gedeporteerd. Ze kwam terecht in kamp Westerbork en werd begin september 1942 naar vernietigingskamp Auschwitz-Birkenau gedeporteerd. Daar is zij vermoord op 7 september 1943. Haar zussen overleefden de oorlog.

Auschwitz was een concentratiekampcomplex dat tijdens de Tweede Wereldoorlog door nazi-Duitsland rondom de Poolse stad Oświęcim (Duits: Auschwitz) in het geannexeerde deel van Polen werd opgezet. Auschwitz was het grootste van alle Duitse concentratiekampen en bestond aan het einde van de oorlog uit Auschwitz I (het basiskamp) ten zuidwesten van de stad), Auschwitz II-Birkenau (het vernietigingskamp ten westen van de stad), Auschwitz III-Monowitz (een werkkamp ten oosten van de stad bij de IG Farben-fabriek) en tevens tientallen subkampen. Ongeveer 1,3 miljoen mensen werden naar Auschwitz gedeporteerd. Van hen zijn er ongeveer 1,1 miljoen om het leven gekomen; het grootste deel van de slachtoffers werd vergast. Van 1940 tot en met begin 1942 was het Auschwitz-complex voornamelijk een concentratiekamp; gevangenen kwamen om het leven door de combinatie van grove mishandeling, uitputting en ziekte. Vanaf het begin van 1942 tot oktober 1944 was de actieve massamoord op Joden net zo'n belangrijke functie van het complex.

Meer informatie

Logboek Kravogroep I Den Haag van 31-5-1931 tot 24-12-1936 en Logboek Kravogroep I van 23-1-1937 t/m 6-8-1937 (archief Nationaal Scoutingmuseum Baarn).

[Mauritsina Bertha Johanna van Lier \(1917 - 1943\) - Genealogy \(geni.com\)](#)

[Mauritsina Bertha Johanna van Lier \(joodsmonument.nl\)](#)

[Mauritsina Bertha Johanna van Lier \(oorlogsgravenstichting.nl\)](#)

[T.O.P.-groep, een Joodse padvindstersgroep in Den Haag \(1932-1941, 1945- ca. 1950\) –](#)

[Joods Erfgoed Den Haag](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche](#)

[Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 2, 1933, no 17, 13-01-1933 » 13 jan 1933 - Pag. 13 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 5, 1935, no 7, 23-08-1935 » 23 aug 1935 - Pag. 10 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 5, 1935, no 14, 29-11-1935 » 29 nov 1935 - Pag. 9 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 7, 1937, no. 6, 20-08-1937 » 20 aug 1937 - Pag. 9 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 7, 1937, no 13, 26-11-1937 » 26 nov 1937 - Pag. 12 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 8, 1939, no 17, 27-01-1939 » 27 jan 1939 - Pag. 21 | Delpher](#)

[Lijst van Jodentransporten vanuit Nederland - Wikipedia](#)

[Auschwitz \(concentratiekamp\) - Wikipedia](#)

[Mauritsina Bertha Johanna van Lier - Kamp Westerbork, De Digitale Collectie](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.